

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

2den Merg.

1871.

3die Hefte.

Konglevisten.

(Af Jørgen Moe.)

Fjernt fra Dalens Blomstereng
Med jeg gjennem Granelien;
En barbenet liden Dreng
Sad og gjæted Faar ved Stien.

I sin Haand han holdt en Kvist,
Hvoraf Knopper dunkelrøde
Nu i Hundredtal forvist
Frem blandt mørke Naase brøde.

Han betragtede sit Nov
Fra den høie Fjeldets Palme,
Og han sang som til dens Lov —
Bed du hvad?—en Ligferdspsalme!

Denne Dreng har lært mig ret,
Hvorfor Granen helst er faaren
Til raa hver en Sørgeplet
Ud at strø sit Bar for Baaren.

Se, den staar der lige grøn
Selv i bitrest Frost og Kulde;
Dhi den ved, at Toppen stjon
Snart skal rødme oven Mulde.

Dg den sufer: "Vintrens Nød? —
Luft ved den maa Vaaren fremmes.
Haab fra Herren Liv af Død!
Aldrig skal dit Haab bestjemmes.

Hvad med Graad der bliver bragt
Genad mine Sørgeveie
Dg forkrænkeligt nedlagt
I det trange, mørke Leie —:

Som min Kvist i Vaarens Stund
Med de unge, røde Knoppe
Stiger blomstrende af Blund,
Naar vor Herres Dag er oppe".

Fuger.

(Slutning.)

En Morgen savnedes en Solvstke, og Ingen kunde naturligvis have taget den uden hun, Tyven. Forpagteren gik ind i hendes Kammer, undersøgte selv hendes saa Gjemmer, og da han Intet fandt, gik han rasende ud igjen, idet han svor paa, at han vilde bringe hende til Politikammeret, hvis hun ikke havde skaffet Steen tilveie inden en Time.

Til Politikammeret—o Gud, hvad skulde hun dog gribe til,—hun var sig sin Ustydighed bevidst; men hvorledes skulde hun overbevise Andre derom? Hun maatte bort, jo før jo heller, det var hendes eneste Frelse. Hun aabnede Vinduet, der var laust nede ved Jorden og vendte ud til Savnegangen. Uden at betænke

sig et Dieblik sprang hun ud, smuttede ubemærket gjennem en Grind, der førte ind i den tilstødende, temmelig store Skov, og flygtede bort som et jaget Dyr.

Undertiden maatte hun standse for at trække Veiret; men strax ilede hun atter afsted saa hurtigt som muligt. Hun havde nu naaet Lapdeveien og vedblev at gaa videre, bestandigt mod Syd; hendes eneste Tanke var at flygte bort fra Alle, der kjendte og mistroede hende. Da hun var gaaet et langt Stykke, hørte hun den sagte Nisken af en Kilde inde i et lige ved Veien liggende Krat. Hun gik derind, drak af det kjølige Vand, hvilede sig lidt og begav sig igjen forfrisket paa

Beien. Da hun nu havde gaaet mange Timer, og det var blevet sent ud paa Eftermiddagen, var hun aldeles udmattet af Træthed og Sult. Hun var igjen kommen ind i en stor Skov, og da hun tøv ved Beien bemærkede et lidet Hus, der saa ud som en Skovfogedbolig, vovede hun at banke paa for at bede om et Stykke Brød og om muligt Kaffe. En Kone aabnede Døren; men da hun hørte den unge Piges Bøn og saa hendes forstyrrede Udseende, sagde hun i en haard Tone, at hun strax skulde gaa sin Vej, der drev saameget Thyepaal om i disse Tider, saa man umuligt kunde føde og huse dem Alle. Hvis hun blot havde ventet et Øieblik og seet det Udtryk af Fortvivlelse, der viste sig i det blege, kummerfulde Ansigt, som hun forlod, havde hun sikkert ikke haft Hjerte til at lade den Fremmede blive udenfor.

Efter at Inger havde staaet et Par Minuter ganske sammensunken, næsten som om hun var lammet, for hun pludselig op og ilede dybere ind i Skoven. Hvad skulde hun gribe til? hvor skulde hun hen? vilde Inger have Medlidenshed med hende? kunde Alle læse i hendes Ansigt, at hun var en straffet Forbryderesse, og skulde Syndens Forbandelse følge hende gennem hendes hele Liv? Det nyttede ikke mere at stride imod; hun maatte gaa tilgrunde tidligere eller senere, naar hun blot ikke skulde lide altfor længe.

Hun kom til en dyb, rivende Aa, der styrte ned over nogle bratte Skraenter. En smal Bro førte derover. Midt paa den standsede hun og stirrede ned i Vandet, medens

det hvide Skum sprøjtede op i hendes dødblege Ansigt. Hvad om hun styrte sig derned, var det ikke tusinde Gange bedre end al denne Glendighed? — Dybere og dybere boiede hun sig ud over Rækerket, det var, som om tusinde hemmelighedsfulde Stemmer hvistede op til hende og loffede hende til at springe ud.—

Men pludseligt standser hun og holder Hænderne for Munden.—

„Nu synker Solen rød bag sjerne Skove.

Nu lægger sig til No den blanke Dove,”

toner det langsomt og høitideligt inde fra Skoven. Det er en dyb, ntandlig Stemme, der synger; men det er, som om hendes Moder taler til hende gennem hendes Barndomsfang. Længst forglemte Minder dukke op i hendes Sjæl, milde, Kjærlighedsfulde Ord lyde i hendes Øren, og medens Sangen vedkliver, er det, som om den Skal af Haardhed og Trods, der havde samlet sig i den unge Piges Hjerte, pludselig brister. Hun bøier sit Hoved endnu dybere ned i sine Hænder og græder, som hun ikke har grædt i mange Aar.

„O, min Moder, kunde du dog se, hvad dit Barn maa lide“, hvisttede hun sagte. Hun var saa fordybet i sin Smerte, at hun slet ikke lagde Mærke til, at Nogen nærmede sig, før en Haand blev lagt paa hendes Skulder. Hun for forskrækket op, og da hun bemærkede en Mand, der stod lige ved Siden af hende, kastede hun et sky Blik omkring sig og vilde være flygtet bort, hvis han ikke havde holdt hende tilbage.

"Mit stoffels Barn, du er vist meget træt", sagde han deltagende. Han førte hende bort fra Broen og fik hende til at sætte sig ned i Græsset, medens han blev staaende foran hende og medlidende betragtede hende. Nu først bevægede hun at se op paa ham.

Det var en høi, kraftig bygget Mand paa henved halvtredstindstyve Aar, med stærkt graasprængt Haar og et Ansigt, der uvilkaarligt indgjød Tillid og Ærbødighed.

Hans Træk vare maaske ikke egentligt smukke; men der var et saa ubeskrivelig fjerligt Udtryk i hans milde brune Øine, saa man strax maatte føle sig hendragen til ham. Hans Pande var høi og smuk, et vist Træk om Munden vidnede om Bestemthed og stor Villiekraft.

Som man undertiden ser, at det første Indtryk og Dieblikkets Magt udover en saa mægtig Indslydelse paa Karakterer, saa det knapt kan fattes af de mere rolige Naturer, saaledes gif det ogsaa her. I samme Nu, som Inger saa op paa den Fremmede, for den Indslydelse gennem hende, at her kunde hun trygt søge Tilflugt i sin Nød. I næste Dieblik laa hun bønfaaldende, omfavnede hans Kne og udbød:

"O Herre, De ser saa god ud, De vil ikke forstøde en Ulykkelig. Jeg har ikke et eneste Menneske, der byder sig om mig. Vend Dem ikke bort fra mig, naar jeg siger Dem, at jeg har været straffet for Tyveri. Jeg skal fortælle Dem Alt — jeg vil saa gjerne blive bedre; o men frels mig blot, lad mig ikke gaa tilgrunde i Elendighed".

Hun taug udmattet stille; men hendes store, førte Øine vedbleve at

være fæstede paa ham med et bønfaaldende Udtryk. Den Fremmede satte sig ned, tog hendes Haand og trak hende nærmere til sig. Han strøg Haaret bort fra hendes blege Pande, betragtede hende nøie og sagde venligt: "Nei, min fjerre Pige, du skal ikke gaa tilgrunde i din Nød. Jeg vil gjerne hjælpe dig, med hvad jeg formaar. Dog det kunne vi altid tale om, nu skal du allerførst love mig at blive lidt rolig. Du ser saa frygtelig træt ud, saa det er godt, at vi ikke have ret langt til mit Hus. Du maa vide, jeg er Præsten og, for kun et lidet Stykke Wei herfra. Du kan nu gaa med mig, og naar du har hvilet dig rigtig ud, kunne vi tale om Alt, hvad der ligger dig paa Hjerte".

Ved disse Ord havde den Fremmede reist sig, og den unge Pige fulgte ham med langsomme, vaklende Skridt; thi hun følte først nu, da hun havde siddet stille et Dieblik, hvor forførdelig træt hun var.

Det eneste Spørgsmaal, som hun gjorde underveis, var, om det var Præsten, der havde sunget inde i Skoven, og da hun fik et bekræftende Svar, betragtede hun ham med et ubeskrivelig taknemmeligt Blik.

De naaede strax Udkanten af Skoven, og efterat være gaaede over en Rugmark, hvor Sæden laa afmeiet i lange, regelmæssige Rader, kom de til en liden Grind, der førte ind til en smuk Have, for Enden af hvilken der laa en langstrakt, lav, hvid Bygning med Moser og Kaprifolier næsten helt op til Taget. Havestuedøren stod aaben, og derinde sad om et stort, rundt Bord en Dams og to smaa Piger.

"Det er min Kone og mine Børn", sagde Præsten; men Inger veg sty tilbage og spurgte frygtsomt: "Hvorledes tør jeg komme til dem?"

"Kom kun", svarede hendes Ledsager mildt. "Ved du ikke, at Præsteren indbød Soldere og Syndere til sig; skulde da jeg, der er hans ringeste Tjener, være haardere end min Herre? Din Brøde kjenner jeg ikke og spørger ikke heller derom; men jeg ved, at jeg selv er et syndigt Menneſte, hvorfor skulde du da ikke nærme dig mit Hus?"

Han tog hende ved Haanden og førte hende frem. Damen reiste sig og gik dem imøde. Det var en fint bygget Kone med et blegt Ansigt, blondt Haar og et kjærligt Udtryk i de frøimie blaa Øine. Børnene sprang jublende foran hende hen mod Faderen for at faa et Kys, og da Mand og Kone mødtes, viede han sig et Dieblis ned til hende for at tage hende om Livet, medens de saa hinanden ind i Øinene med et langt, kjærligt Blik, der, tydeligere end de mest veltalende Ord, vidnede om deres indbyrdes Kjærlighed og lykkelige Samliv.

Derpaa vendte Præsten sig om mod Inger, som undselig havde trukket sig tilbage, og sagde til sin Kone, idet han førte den unge Pige hen til hende:

"Her bringer jeg dig et lidet Menneſte, som jeg traf paa inde i Skoven. Hun er meget træt og nødlidende, derfor maa du være rigtig god mod hende, og naar hun har hvilet godt ud, vil hun imorgen engang fortælle os sin Historie. Taften ville vi ikk: spørge hende om Noget".

"Ja, du ser rigtigt nok træt ud,

stakkels Lille, saa det er rigtigt nok bedst, at du kommer ind strax", sagde Præstekonen venligt. "Spring du, Emmy, ind i Forveien og bed Tomfru Larsen om at bringe The og Aftensmad ind i den grønne Stue", viedes hun, idet hun vendte sig til den mindste af Børnene. "Og du, Elisabeth, kunde bede Stuepigen gjøre det blaa Kammer istand, saa at vor Gæst snart kan komme iheng. Lad mig se, du gjør lidt hyggeligt derinde, du er jo en stor, fornuftig Pige, der nok kan hjælpe din Moder".

Begge Smaa pigerne hoppede afsted, og Husmoderen førte nu Inger ind i Stuen, idet hun af og til søgte at opmuntre hende med nogle faa kjærlige Ord. Bordet var snart dækket; men af lutter Udmattelse formaaede den unge Pige næsten ikke at nyde Noget. For at vise sin Taknemmelighed for al den Godhed, som vistis hende, prøvede hun dog at drikke en liden Kop The og sølte sig ogsaa oplivet derved. Derpaa bad Fru Bang—saaledes hed den venlige Præstekone—hende om at følge med sig, og hun førte hende nu ind i et lidet, yderst tarveligt, men hyggeligt Værelse. Hele Bohavet bestod kun af en Seng, en Kommode, to Stole og et lidet Bord; men over dette sidste var der bredt en snehvid Serviet, hvorpaa der stod et Glas med friske Blomster; om Vinduspøsten var der en hel Kamme af Vædbend; Maanen skinnede ind i Stuen, og gjennem det aabentstaaende Vindu kom en forfriskende Duft af Neseada. Over det Hele hvilede et Præg af ubeskrivelig Hygge og Fred, som næsten overvældede den unge Pige, der

frøgtstomt udbrod: "O, hvorledes skal jeg dog kunne takke Dem for al Deres Godhed!"

"Lad os nu blot ikke tale derom", afbrød Fru Bang hende venligt. "Nu skal du gaa i Seng og sove rigtigt ud, det er den bedste Tjeneste, som du kan gjøre mig for Diebliffet".

Derpaa gik hun bort, efter at hun først havde klappet Inger paa kinden med moderlig Mildhed, og saa Minuter derefter faldt den unge Pige i en dyb Sovn, hvoraf hun ikke vaagnede før næste Morgen langt op paa Dagen.

Sun kunde ikke strax huske, hvad der var foregaaet; derfor betragtede hun med Forundring de fremmede Omgivelser; men lidt efter lidt erindrede hun Alt, hvad hun havde oplevet den foregaaende Dag, og da hun saa sig om i det hyggelige Værelse og tænkte paa de gode Mennesker, der boede i dette Hus, kom der en hidtil ukjendt Følelse af Trykthed over hende. Sun stod op og klædte sig omhyggeligt paa; men før hun endnu var rigtig færdig, kom Fru Bang ind for at se til hende. Sun havde ikke villet forstyrre hende, sagde hun; men nu havde hun hørt, at Inger var oppe, og kom derfor ind til hende. Nu skulde hun først have en rigtig kraftig Frokost, det kunde hun nok trænge til, og derefter skulde hun ned til Præsten, der længtes efter at tale med hende.

En halv Time efter stod hun udenfor Studereværelset; men hendes Hjerte bankede saa voldsomt, at hun neppe havde haft Mod til at aabne Døren, hvis ikke Fruen havde gjort det for hende og skudt hen-

de indenfor med lempelig Magt, før hun forlod hende. Inger vidste, at hun vilde finde en mild Dommer; men hun gyste for at blotte sin sørgelige Fortid.

Den unge Pige stod altsaa nu i Studereværelset, en temmelig stor, firkantet Stue, der vendte ud mod Haven. Langs med Væggen vare store Boghylder; over Sofaen hang nogle smukke Kobberstik, og foran et Skrivebord, der var bedækket med Bøger og Papirer, sad Præsten i en mægtig, gammeldags Lænestol og dampede af en stor Pipe. Han var saa fordybet i sin Læsning, at han ikke strax bemærkede Inger, der frøgtstomt blev staaende ved Døren; men saasnart han havde opdaget hende, reiste han sig og gik venligt henimod hende.

"Maa, er du endelig der, du lille Gyssover", sagde han spøgende. "Nu ser du rigtignok ganske anderledes ud end igaar, saa idag kunne vi To nok tale lidt sammen. Men jeg maa vel allerførst sørge for, at du kan komme til at trække Veiret lidt for al den Tobaksvøg, som Moder altid skjænder for", vedblev han og aabnede et Vindu, saa den friske Luft kunde strømme ind i Stuen.

Bed hans venlige Væsen og næsten spøgende Tone gjenvandt Inger snart Ligevægten, og da han satte sig ned og bød hende en Stol, kunde hun temmelig fattet sætte sig ligeoverfor ham. Da hun saa op, mødte hun hans Bine, der betragtede hende med et alvorligt, gjennemtrængende, men dog stærkt Blif, som hun vilde have frøgtet, hvis hun havde ønsket at skjule Noget, men som nu kun indgjød hende Mod og Tillid.

”Mit Barn”, sagde han endelig alvorligt, ”du sagde igaar, at du var meget uslykkelig og bad mig om Hjælp. Jeg vil gjerne gjøre for dig, hvad jeg formaar; men for at kunne hjælpe dig paa rette Maade, maa jeg kjende Alt, dit hele Liv. Kan du vise mig den Tillid at fortælle mig det?”

”Nej, jeg ønsker jo Intet heller; det vil lette en Byrde fra mig at turde tale. Jeg føler saa tydeligt i dette Dieblit, at jeg gjerne vilde gjøre Alt for at blive et andet Menneske, naar jeg kun vidste, hvorledes jeg skulde bære mig ad dermed”.

Sun fortalte ham nu sin Historie, uden at springe Noget over, uden at besmykke det Mindste, ligesaa sin tidligste Barndom indtil det Dieblit, da Præsten igaar fandt hende paa den lille Bro ved Aaen. ”Ja, hvis jeg ikke havde hørt den Sang igjen, hvis De ikke var kommen til mig, o hvad var der saa bleven af mig!” sluttede hun rystende.

Da hun var færdig, sad den gode Præst og saa nogle Dieblikke taufuld hen for sig. Derpaa talte han til hende, saaledes som endnu aldrig noget Menneske havde gjort, saa klart og alvorligt, saa indtrængende og kjærligt. Han viste hende alle de Feil, alle de flette Tilboieligheder, som han troede at have sporet gennem hele hendes Historie; han søgte at aabne hendes Dine for hendes hele syndige Tilstand, ja han sagde endog saa, at han i dette Dieblit i sit Hjerte had om, at hun maatte blive alvorligt bedrøvet. Ver sig selv, da dette var det første Skridt til Omvendelse. Paa samme Tid som han talte Lovens skarpe Ord til

hende, pegede han tillige i usigelig Mildhed og Kjærlighed paa den Frelser, der kom til Verden for at gjøre Syndere salige, for at hjælpe de Fortabte og læge de Syge. Med den inderligste Troes fulde Styrke skildrede han for hende, hvorledes ogsaa hun, der var saa syndig, kunde blive et Guds Barn, hvorledes hun kunde faa Fred i sin Sjæl og Betsigneelse i sit Hjerte allerede her paa Jorden og engang vinde den evige Salighed, naar hun kun selv vilde det. Han talte ikke længe; men hvert Ord havde en vidunderlig Kraft; man følte, at han talte, fordi han troede.

Den unge Pige lyttede aandløs efter hans Ord, det var, som om en ny Verden aabnede sig for hendes indre Die. Galt forglemte Barndomsminde vaagnede op af den lange Dvale, og hun erindrede mange Ord, som hendes afdøde Moder havde talt til hende. Nu hørte hun dem igjen, men med et andet Dre end tidligere, og nu opfangede hun dem med en angrende Synderindes hele Begjærighed. Hendes Trods var borte: Kjærlighed havde overvundet den.

Da Præsten taug, hvistede Inger: ”Nej, jeg vilde saa gjerne være en Kristen; men hvorledes skal jeg bære mig ad dermed?”

”Det kan Ingen lære dig uden Herren selv”, svarede han høitideligt og lagde Haanden paa hendes bviiede Hoved. ”Men lov mig, at du dagligt vil bede Gud om at give dig den Hellig Aand for Jesu Kristi Skyld, at du kan lære Alt, hvad du skal tro og gjøre for at blive salig, og det skal ske; thi der staar skrevet: ”Beder, saa skulle I

faa". Og hvis der skulde være Noget, som du ønsker Oplysning om", vedblev han, "Noget, som jeg kan vejlede dig i, saa ved du, at du altid tør komme herind i min Stue og tale med mig, om hvad der ligger dig paa Sindet.

Han rakte Inger sin Haand, som hun boiede sig over og kyssede med ubefrikelig Taknemmelighed, hvorpaa hun forlod Bærelset med Taarer i Øinene, men med lettet Hjerte.

I et Familieraad mellem Mand og Kone blev det besluttet, at de vilde beholde den unge forladte Pige i sit Hus. Kun den, der har prøvet lignende Lidelser, som dem, hvilke den stakkels Inger havde gennemgaaet, kan forstaa hendes Genrykkelse, da dette Tilbud blev gjort hende.

Sele denne Dag fik Inger Lov til at blive ganske i Stilhed i sit Bærelse; men om Aftenen blev hun kaldet ned for at tage Del i den fælles Andagt, og her saa hun for første Gang hele Husets forsamlede Personale, da ogsaa Tjenestefolkene vare tilstede. Disse bestode af en gammelagtig Husholderesse, en ældre Gaardskarl og to Piger, der betragtede den Fremmede lidt nysgjerrigt. Præsten læste et kort Afsnit af Bibelen og bad en indtrængende Bøn. Derpaa satte Elisabeth sig til Klaveret, og de sang Alle en smuk Aftenpsalme. Da de derefter reiste sig for at gaa, gav Præsten dem et Bink om at blive.

"Jeg har endnu et Ord at sige Eder, Børn", sagde han og saa sig om i Kredsen med det alvorlige og dog hjærlige Blik, som Inger allerede havde lært at elske. "Vi have besluttet at beholde den unge Pige,

som I se her, hos os, for med Guds Hjælp at oplære hende til at blive en dygtig Tjenestepige. Hun mistede tidligt sine Forældre, og i de Omgivelser, hvori hun da kom, lærte hun intet Godt. Man tør altsaa ikke dømme hende, fordi hun, da hun blev fristet, gav efter for Fristelsen og tog nogle Penge, der ikke tilhørte hende—hun gjorde det for at frelse en Veninde. For denne Forseelse blev hun dømt til Forbedringshuset, og senere maatte hun høre meget Ondt, fordi hun havde været der. Nu har Gud ført hende herhen, og vi ville Alle være enige i at behandle hende hjærligt og hjælpe hende med at gaa den rette Wei. Hun er kun sytten Aar gammel og vil gjøre sig al mulig Umage for at blive et andet Mennecke.—Jeg kunde jo have stjult hendes tidligere Liv for Eder; men der staar i Bibelen, at Løgn er Djævelens Gjerning, og jeg vil ikke udsætte hende for den. Fristelse, muligvis at skulle skjule sin Fortid med Usandheder. Jeg vil hellere fortælle Eder den rette Sammenhæng, idet jeg anbefaler hende til Eders Godhed og Kjærlighed og haaber, at I aldrig ville gjøre mig den Sorg at behandle hende uvenligt. Skulde der komme Et eller Andet iveien imellem Eder, kom da strax til min Kone eller mig, og vi skulle nok se at faa den Sag udjævnet.—Naar vi se paa hende, der har været udsat for saamange Fristelser, saa føle vi først, hvormeget vi have at takke for", vedblev han henvendt til den gamle Gaardskarl. "Kan du huske, du fortalte mig engang, at du som Dreng havde stjaalet Frugt hos Eders Nabo, og at din Fader straf-

febe dig saa alvorligt derfor, efter at han havde forklaret dig Betydningen af det syvende Bud, at du fra den Tid af fik den største Afsty for at røre ved fremmed Eiendom. Maa du ikke takke Gud, der gav dig en saadan Fader, som itide advarede dig for Synden; thi hvilken Støtte har ikke den, der altid har En ved sin Side til at vejlede sig. Og have vi ikke Alle oftere begaaet en saadan eller lignende Feil, vedblev han og saa alvorligt fra den Ene til den Anden, "derfor vil heller Ingen af os domme dette stakkels Barn, men hjælpe hende med Alt, hvad der staar i vor Magt".

Alle Folkene gif nu hen og toge Inger i Haanden, idet de hjerteligt ønskede hende Velkommen i Huset, og da de igjen kom ud i Folkestuen, samlede den gamle Gaardsfarl de Andre om sig og spurgte dem, om de ikke skulde være enige i, ikke alene at være gode mod den unge Fremmede, men ogsaa i, ikke at omtale hendes Historie med et eneste Ord udenfor Huset, for at Ingen skulde lade hende høre Noget derfor. De lovede det Alle som med en Mund og holdt troligt sit Løfte.

Nu havde den stakkels Inger da endelig fundet et sandt Hjem blandt Mennesker, der ønskede at vejlede hende til alt Godt. Pastor Bang og hans Kone vare paa ingen Maade feilfri Væsener—saaledes som den unge Pige var tilbøielig til at tro i det første exalterede Dieblif—men det var fromme kristelige Mennesker, der daglig bade Gud om Naade til at vidne om sin Tro i sit daglige Liv, til i Sandhed at

følge i sin Frelsers Fodspor. De havde sine Feil og Skrebeligheder, som de imidlertid søgte at overvinde ved alvorlig Bøn og Kamp, og de virkede ved sit Eksempel saaledes paa sin hele Omgivelse, at man i Sandhed kunde kalde deres Hjem et velsignedt Hus.

I dette lykkelige Hjem udvirkede Inger sig nu baade aandeligt og legemligt. Dog maa man ikke tro, at Alt strax saldt hende let, fordi hendes ydre Forhold bleve forandrede; nei tværtimod, hun havde Meget at overvinde og maugen haard Kamp at bestaa med sit heftige Sind og alle de øvrige Feil, der saalænge havde faaet Lov til uhindret at fæste dybe Rødder hos hende. Dog tabte hun ikke Modet; thi hendes kjære Præst lærte hende, til hvem hun skulde se hen i Nødens og Fristelsens Stund, og om hun end ofte snublede og saldt tilbage i de gamle Feil, saa reiste hun sig dog altid paany og gif med bestandig fastere Skridt fremad paa den snævre Vej, der ene bringer Frelse og Betsignelse. Under den kjærlige Susmoders Veiledning blev hun tillige snart en dygtig Pige og stræbte nu dagligt at afbetale lidt af de mange Belgjerninger, som hun havde modtaget, ved at gjøre sig saa nyttig som mulig.

Efter nogle Aars Forløb udbrød en ondartet Feber i Landsbyen og bortrev mange af dens Beboere. Familien i Præstegaarden søgte naturligtvis at lindre den almindelige Nød, saavidt som det stod i dens Magt; men da der intet Hospital var i Nærheden, maatte de gaa fra Hus til Hus for at yde Hjælp. Præsten gif utrættelig fra den ene

Sygefeng til den anden for at bringe Evangeliets Trøst til de Lidende og Døende. Hans Kone stod ham trolig bi, og i denne Nødens Tid blev Inger hendes høire Haand. Daglig blev der lavet store Portioner Sygemad i Præstegaarden og uddelt til de Trængende; dagligt gik Fru Wang, ledsaget af Inger, omkring i Husene for personligt at se efter, hvorledes de Syge bleve pleiede, og hvad de kunde behøve.

En Dag kom de Begge paa Tilbageveien fra nogle Besøg forbi det lille Skovfogedhus, hvor Inger havde banket paa, da hun første Gang kom til denne Egn, og hvorfra hun var ileet bort saa fortløbet. Fru Wang fortalte hende, at der var kommen en ny Skovfoged, og at han, der var ganske ene, uden nogen Familie, var bleven angreben af Feberen; derfor havde hun sendt nogle Folk derhen, som skulde bære ham til Præstegaarden, hvor han kunde blive ordentlig pleiet, og hun bad nu Inger om at gaa hjem i Forveien for at gjøre Anstalter til hans Modtagelse.

Da Folkene kom med Sygebaaren, ilede den unge Pige ud for at hjælpe til, hvis det gjordes fornødent, og man kan neppe tænke sig hendes blandede Følelse af Forundring, Glæde og Angst, da hun i denne Tidende, tiltrods for de mange Aars Adskillelse, voblikkelig gjenkjendte sin saa dybt savnede Barndomsven, Wiggo Sanding. Den unge Mand betragtede hende spørgende, derpaa udbrød han pludseligt: "Hvor forunderligt, det er jo Ingers Dine".

"Ja, og Inger selv, Wiggo", udbrød hun halvt smilende, halvt rød-

mende, bad ham tillige om ikke at tale mere, da han vist ikke kunde taale det. Hun ilede nu ud i Kjøkkenet for at lave ham en ledstfende Drik og fortalte imidlertid Fru Wang, at det var den Barndomsven, som hun saa ofte havde omtalt.

Feberen var nu stærkt i Aftagen, og da Wiggo var en af de Sidste, der blev angreben, fik han den i meget mild Grad. Han blev trolig pleiet i Præstegaarden, og efter en Uges Forløb kunde han igjen være oppe. Dog vendte hans Kræfter kun langsomt tilbage. Han kunde endnu ikke gaa ret meget; men hver Morgen blev en Lænestol flyttet ned til ham i Haven, hvor han kunde sidde i Ro og nyde Godt af den friske Luft. Her saa han lidt Inger, naar hun bragte ham Et eller Andet, og undertiden overtalte han hende ogsaa til at tage sit Arbejde, nu da hun ikke længer havde saa travlt, og sætte sig lidt hos ham, for at de kunde tale sammen om gamle Dage og om hendes Moder, som de Begge havde elsket saa høit.

Hans Moder, fortalte han, var allerede død for et Par Aar siden; men den Herremand, i hvis Tjeneste hun var kommen, havde taget sig af ham og holdt ham i Skole. Ved hans Indflydelse havde han faaet den ledige Skovfogedpost, som han modtog paa den Tid, da Feberen brød ud.

Under dette daglige Samliv mellem de to Unge blev det gamle Barndomsvenskab fornyet; en endnu inderligere Følelse udviklede sig deraf, og før Wiggo forlod Præstegaarden, spurgte han Inger, om hun vilde blive hans Husfru.

Hun fortalte ham da sin hele Fortid; hun skriftede Alt for ham, saaledes som hun engang havde gjort for sin kjære Præst, og da hun var færdig, spurgte hun med Taarer i Øinene: "Kunde du endnu ønske mig til din Hustru, Wiggo. Hvor kunde jeg nogensinde blive en værdig Hustru for dig, der er saa ædel, saa pletfri, der i alle Henseender staar saa høit over mig — —"

Han afbrød hende ved at tage hende i sine Arme, idet han mildt spurgte: "Tror du virkelig, Inger, at jeg ogsaa mener, at jeg er bedre end du? Evertimod, jeg er jo aldrig bleven prøvet saaledes som du; mit hele Liv er svundet hen som en lang, rolig Sommerdag. Min Moder har tidligt og stadigt ført mig til Gud, og Han har bevaret mig fra de mangfoldige Fristelser, som du har været udsat for. Naar jeg derfor ser paa dig, der er saa ung, saa svag, der har gaaet saa meget igjennem og—tilsviede han halvt

vemodig, halvt smilende—er kommen ud af Ilden som lutret Guld, tror du da ikke, at jeg føler, at du er meget bedre end jeg! Men Et have vi Begge lært gjennem vort Livs Tilfælfelser, hvor forskjellige de end have været", vedblev han alvorligt, "det er, at vi Begge ere Syndere. Men vi have ved Guds Naade ogsaa lært Ham at kjende, der er Synderes Frelse, og vi ville derfor være en trofast Medhjælp for hinanden i at elske og tjene Ham. Tror du betro dig til mig, der har elsket dig, lige fra du blev født? Vil du ikke være min lille Hustru, min Glæde i Medgang, min Trost i Sorgens Tid?" spurgte han og drog hende til sig.

Hun lagde sin Haand i hans og saa op paa ham med Taarer i Øinene, men med et uendelig lykkeligt Smil. Hun følte, at hendes Moders Bøn var bleven opfyldt: "Herre, skjænk hende det ene Forbudne, saa skal ogsaa alt det Dvrige worde hende tillagt".

Reiseeventyr fra Moskitoøsten.

(Af en nordamerikansk Maler.)

II.

Vi befandt os virkelig paa El Roncador. I Almindelighed ere disse Koraller blot sandige Banker, der naa et Par Fod op over Havsladen, og undertiden bære et Par Buske eller en forskroblet, veirslagen Palme eller to, og besøges blot af Søfugle og Skildpadder i Uglægnings-tiden. De omgives altid af et Koraller,

der er opbygget lige fra Havets Bund af hine underfulde Bygmestere, Korallbløddyrene. Dette Rev omgiver Banken i større eller mindre Afstand som en Ring, og mellem det og Den er der et Bælte af Vand, af forskjellig Dybde og den skjønneste blaa Farve. Revet, der ofte knapt viser sig over Vandsladen, bryder Bølgerens Kraft, og naar

det, som undertiden er Tilfældet, er afbrudt, saa at et Skib kan komme ind, danner det indre Vandbælte en sikker Havn. Med Undtagelse af nogle af de største ere ingen af dem beboede og besøges aldrig af Andre end Skildpaddesfangerne.

Det var disse Ders færegne Dannelsse, vi skyldte vor Frelse. Vort lille Skib var af Bølgerne fuldstændigt drevet eller løftet over det ydre Rev. Stødet havde slyngt os fra vort Tag i Tongverket, og vi vare drevne ind paa det forholdsvis beskyttede Sand. Skibet var ogsaa sleet derop, og da Bølgerne ikke havde været stærke nok til at bryde det i Stykker, blev det liggende paa det Tørre, da de lagde sig. Der var imidlertid en bred Abning i dets Rjøl, sandsynligvis frembragt ved dets Stød mod Koralkrevet.

Lo af de fem menneskelige Væsenner, der havde været ombord, Kapteinen og hans Styrmand, vare druknede. Vi fandt deres Legemer; — men jeg foregriber min Fortælling. Da vi havde faaet Kræfter nok til at kunne gaa, foretog Antonio og jeg en Undersøgelse af vor Stilling. "El Roncador", Snorkeren, er en liden Banke, henved tre Fjerdedelsmile lang, og paa det Bredeste ikke mere end fire Hundrede Yards bred — en nøgen Banke af hvid Sand. I den østlige Ende er der en liden Strækning med Smaabuste, og nærved dem tre eller fire smaa og forkroblede Palmetræer. Seldigvis for os, som man senere vil se, er "El Roncador" berømt for sin Rigdom paa Skildpadder, og besøges i Skildpadder-Artstiden af Skildpaddesfangerne fra Old Providence og undertiden fra Fastlandet.

Blandt de omtalte Palmetræer havde disse Fiskere opført en simpel Hytte af Stænger, Planke og Palmegrene, der med Bidjer var snoet og bundet fast til Træerne for at forhindre dem fra at blæses væk af de stærke Vinde. Med et glad Hjerte saa jeg dette vistnok ubetydelige Tegn paa menneskelig Virksomhed og skyndte mig did, fulgt af Antonio, saa hurtigt som mine forstødte Lemmer vilde tillade. Vi opdagede paa Veien intet Tegn til nogen nylig Beboelse, undtagen et Slags Fure i Sandet, saaledes som et Søuhyre, der slæbte sit Bytte efter sig, kunde gjøre. Den førte lige til Hytten, og jeg fulgte den, halv i Frygt, halv i Forundring. Da vi kom nærmere, saa jeg gjennem den aabne Forside en sort menneskelig Skikkelse, der sad ubevægelig som en Broncestatue. Foran den laa Kaptein Pontos døde Legeme. Manden var Frank, hvem jeg har omtalt som den, der udgjorde Mandstabet ombord paa "Prinds Albert." Det var et frygteligt Syn! Kapteinens Legeme var opsvulmet, Lemmerne vare stive og udstrakte, Munden og Dinene aabne, med et Udtryk af Rædsel, der selv nu bringer mig til at gys. Paa hans Bryst var ved en Snor om Halsen fastgjort det hemmelighedsfulde Gregre-Horn, og Snittet i hans Arm, hvorfra den Ulykkelige havde taget Blodet til den unyttige Dring, viste sine aabne hvide Kanter, som om det klagede over hans Skjæbne.

Negeren havde slæbt Kapteinens Lig til Hytten og derved foraarjaget Furen i Sandet. Jeg talte til ham, men han hverken svarede eller saa op. Hans Dine vare stivt hæftede paa Liget. Antonio ytrede ingen

Bevægelse, men gik nær hen til Liget, løftede Gre-gre-Hornet op, betragtede det opmærksomt i nogle Diebliske og kastede det saa foragteligt tilside, idet han udraabte:

"Det kunde ikke redde ham; det er ikke godt!"

Disse Ord vare neppe udtalte, førend Negeren som et vildt Dyr gjorde et Spring efter Indianerens Strube, men Antonio var behændig og undveg hans Greb. Næste Dieblisk var den stakkels Skabning vendt tilbage til sin Plads ved den Dødes Side. Negeren kunde ikke taale nogen Spot over Gre-gre'ens Magt. Saa stor Magt har Dvertro over Menneskets Sind! Jeg forsøgte at bevæge Negeren til at flytte Liget og begrave det i Sandet, men han forblev taus og ubevægelig som en Sten. Jeg vendte da tilbage med Antonio til Skibet; thi Livsinstinktet var vendt tilbage. Skjønt den lille Skonnert var bleven aldeles fylt, var dog Vandet rundet ud og havde efterladt Ladningen beskadiget, men hel. En Del af Mundforraadet var ødelagt og Nesten meget bedærvet. Smidlertid kunde det dog bruges, og vi vare ialtfald for det Første sikrede mod Hungerenød. Ved denne Opdagelse gjenvandt jeg mit gode Lume og glemte næsten mine Lidelser for Diebliskets Glæde. Men Antonio gav intet Tegns til Interesse. Han løftede Kasser og Tønder og satte dem paa Sandet ligesaa roligt, som om han havde løst Skibet i Kingston. Jeg vidste, at det ikke var sandsynligt, at Skonnerten vilde lide videre Skade af Søen, da den var beskyttet af det ydre Rev; imidlertid søgte jeg at gjøre Sikkerheden endnu større ved

at flytte Levningerne af Forraadet til Hytten ved Palmetræerne. Antonio gav intet Raad, men adlød ubetinget mine Anordninger.

Vi havde faaet det Meste af Ladningen op paa Sandet, da jeg vendte tilbage til Hytten med den Beslutning, ved en befalende Mine at faa Negeren til at flytte og begrave Kapteinens Lig. Jeg blev overrasket ved at finde Hytten tom og en Sporvei, ligesom den foregaaende, der gik henimod Bussene, i nogen Afstand fra Hytten. Jeg fulgte den, og midt i Krattet saa jeg Negeren, der fyldte Sand over Liget. Han mumlede hele Tiden nogle underlige Strubetoner og gjorde mange mystiske Tegns paa Sandet. Da Gullet var ganske opfyldt, lagde han sig, saa lang han var, ovenpaa. Jeg ventede nogle Minuter, men da han forblev ubevægelig, vendte jeg tilbage til Hytten. Vi begyndte nu at flytte de letteste Artikler derhen. Men vi havde ikke gjort Meget, da Frank, Negeren, viste sig og i en ydmyg Tone spurgte, hvad han skulde gjøre. Han var mindst beskadiget af os tre, og viste sig meget duelig til at blotte Braget for alt dets brugbare og flytbare Indhold.

Ved Nattens Frembrud havde jeg forbundet mine egne og mine Ledsageres Saar, glemte ved et simpelt, men rigeligt Maaltid Skibbruddets Nædsler og hengav mig med virkelig Lyft til en Eneboers behagelige Følelse. Jeg kan ikke vel beskrive den Følelse af blandet Nyfikenhed og Tilfredshed, hvormed jeg saa ud fra den aabne Hytte paa det oprørte Hav, hvor vi saa nær havde maattet lade vort Liv. Søen rullede endnu efter Stormen, men Stormen

selv var forbi, og den fulde tropiske Maane saa roligt ned paa vor D, der laa solvglindsende og seagtig under dens Straaler.

I Begyndelsen udøvede alt dette en beroligende Indflydelse; men da Natten skred frem, maa jeg være bleven betagen af Feber; thi trods Dagens og den foregaaende Nats Anstrengelser kunde jeg ikke sove. Mine Tanker havde aldrig været saa levende. Alt, hvad jeg havde seet, hørt eller gjort, kom med Virkelighedens Liv atter frem for mit Blik. Men som en Følge af en eller anden besunderlig fysisk Tilstand saa mit Sind alene det Forbigaaende; jeg søgte forgjæves at anstille Betragtninger over det Nærværende og Tilkommende. Længst forglemt Hændelser fore gjennem min Hjerne; det Alvorlige blandede sig forunderligt med det Muntre. Snart lo jeg høit over en Barnefreg, der kom tilbage for min Grindring med frisk Kræft; næste Dieblit gred jeg ved en Dødsfeng eller saug en hidtil forglemt Buggewise. Jeg kjæmpede mod disse forvildende Grindringer og søgte at gjøre mig det Spørgsmaal, om de ikke vare Forløbere for et Delirium. Jeg sølte paa min Puls; den slog hurtigt; paa min Pande, og den syntes at brænde. I det usikre Haab om at afvende, hvad denne besynderlige Sindsvirksomhed syntes at true med, reiste jeg mig og gik ned til Vandet. Jeg husker tydeligt, at jeg syntes, Kysten var sort af Skildpadder, og at jeg holdt dem for at være Frembringelser af min Fantasi og blev næsten gal af Skræk for, at Galskaben kunde have bemægtiget sig mig.

Jeg kunde og vilde utvivlsomt

være bleven gal, hvis Antonio ikke havde været. Han havde savnet mig i Hytten, og i Forsærdelse kom han for at lede efter mig. Jeg sølte mig meget lettet, da han sagde, at der var virkelige Skildpadder paa Strandbredden og ikke indbildte Stabninger, at det nu var den Tid, da de lagde sine Æg, og at det derfor ikke kunde være længe, førend Difterne vilde komme for at hente det aarlige Skalforraad. Jeg lod ham derfor føre mig tilbage til Hytten. Medens jeg laa, holdt han mit Hoved mellem sine Hænder og klemte det fast og med al sin Kræft. Virkningen var formildende; thi i mindre end en halv Time havde mine Forestillinger gjenbundet sin Ligevægt, og jeg faldt i en Søvn, der varede lige til den følgende Middag. Da jeg vaagnede, sad Antonio ved Siden af mig og iagttog enhver af mine Bevægelser. Han smilede, da mine Dine mødte hans, og idet han pegede paa sin Pande, sagde han betydningssfuldt:

“Alt er vel nu!”

Og Alt var vel; men jeg havde endnu Feber og var mat. Min stærke Konstitution modstod imidlertid alle Angreb, og der hengik ikke mange Dage, før jeg var istand til at spadserere rundt om vort sandige Fængsel og hjælpe Antonio og Frank at fange Skildpadder; thi de holdt paa med mere Omhyggelighed, end jeg havde ventet, at forskaffe os et Forraad af Skaller til den Tid, da vi skulde saa Leilighed til at undkomme. Paa den Side, jeg har beskrevet som bedækket med Buske, var Vandet forholdsvis grundt, og Bunden overgroet med et Slags Søgræs, der er en Hovednæring for

Skildpadderne. Vandets Overflade var ogsaa bedækket af et Slags smaa Fiske, som Antonio kaldte med det spanske Navn dedales eller Fingerbøl — et ikke upassende Navn, da de i høi Grad, baade i Form og Størrelse, ligne et Dame-Fingerbøl. Disse udgjøre ved Eglægningstiden en anden væsentlig Skildpadderføde. Om Natten krybe Skildpadderne op paa Stranden, og Sunnerne grave Huller i Sandet, hvert henved en Alen dybt, hvori de lægge fra 60 til 80 Æg. Disse bedække de saa godt, at de undgaa Ens Opmærksomhed, naar man ikke kjenner deres Eiendommeligheder. Men baade Antonio og Frank vare fortrolige med Skildpadder-Lyst og fik saa mange Æg, vi ønskede. Naar de steeges, ere de hyderst velsmagende. Indianerne og Kystboerne ødelegge dem aldrig, da de ere omhyggelige for at begunstige disse kostbare Skaldyrs Formerelse. Men paa Fasklandet komme ofte vilde Dyr som Kuguaren ned til Kysten og grave dem op. Undertiden fange de Skildpadderne selv, slæbe dem ind i Skoven og dræbe og fortære dem trods deres Skalbepækning.

Det var derfor om Natten, at Antonio og Frank, der holdt sig skjulte i Krattet, løb ind blandt Skildpadderne og ved Hjælp af Ternkroge vendte dem om paa Ryggen, i hvilken Stilling de bleve afmærkede og ude af Stand til at bevæge sig. Den følgende Dag drog de dem hen til den fjerneste Del af Den, hvor de affaldede dem, en grusom Proces, som jeg gyste ved at se. Førend jeg imidlertid beskriver den, maa jeg forklare, at skjønt alle Skildpadderarters Eiendommelig-

heder ere noget nær de samme, er deres Anvendelse meget forskjellig. Den store, grønne Skildpadde er bedst bekendt; den kommer ofte til vore Markeder, og dens Kjød ansees af Mad-Effere for en stor Delikatess. Kjødet af den mindre eller "Høgeneb". Arten er ikke saa godt, men dens Skal er det kostbareste, da det er tykkere og bedre farvet. Hvad der kaldes Skildpadderkal, er ikke, som man i Almindelighed tror, Skildpaddens benede Bedækning eller Skal, men blot de Skjæl, der ligge ovenpaa den. Disse ere 13 i Antal, 8 af dem flade og 5 noget krummede. Af de flade ere 4 store, undertiden 1 Fod lange og 7 Tommer brede, halv gjennemsigtige, smukt prydede med hvide, røde, gule og mørkebrune Pletter, der træde fuldkommen frem, naar Skallet tilberedes og poleres. Disse Plader udgjøre, som sagt, den ydre Beklædning af den solide eller benede Del af Skallet, og en stor Skildpadde afgiver henved 8 Pund deraf, da Pladerne ere fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{4}$ Tomme i Tykkelse.

Fisken dræbe ikke Skildpadderne; de vilde ellers inden saa Nar udrydde dem. Naar Skildpadden er fanget, binde de den og bedække dens Ryg med tørre Blade eller Græs, som de sætte Isd paa. Heden bringer Pladerne til at adskilles i Sammensøiningerne. Derpaa stikkes en stor Kniv omhyggeligt ind under dem i horizontal Retning, idet man vel vogter sig for at forderve Skallet ved altfor stærk Hede eller for at brække det af, førend Heden fuldkommen har forberedt det til Aftagning. Mange Skildpadder dø ved denne grusomme Behand-

ting; men der ere talrige Eksempler paa, at de ere blevne fangede med en ny Iderbeholdning, der imidlertid denne Gang bestaar af et eneste Stykke istedetfor af 13. Som jeg allerede har sagt, kunde jeg aldrig overvinde mig til at betragte denne Grusomhed mere end en Gang og var glad, da Afskallingen fortsattes udenfor Hyttens Husvædte. Hvis de stakkels Skildpadder havde Evne til at skrige, vilde de have forvandelt den golde D til et sandt Helvede med sine Smerteskrig.

Vi havde næsten været to Uger paa Dem da vi en Morgen overraskedes ved at opdage et Seil i Horisonten. Vi iagttog det opmærksomt, og efter som det blev tydeligere og tydeligere, tiltog vor Glæde. Det nærmede sig sagte; ved Middagstid erklærede Frank, at det var en Skildpaddeskonnert fra Den Catarina eller Providence, og at den nærmede sig til "El Moneador." Det viste sig, at han havde Ret; thi omtrent midt paa Eftermiddagen var den passeret gennem en Abning i Revet og havde ankret i det stille Vand indenfor. Den havde en Besætning af fem Mand, hos hvem det var vanskeligt at sige, hvilket Blod der var det fremherstende, det hvide, Neger- eller Indianer-Blod. De talte en egen Mundart, hvori Spansk var Hovedelementet. Skjønt vi vare uforstift glade ved at se dem, vare de uensynlig ikke glade ved at se os. Patronen eller Kapteinen havde aldrig saasnart sat sin Fod paa Land, førend han spurgte, hvorfor vi vare der, og om vi ikke vidste, at denne D tilhorte Folkene paa Catarina. Vi svarede ved at pege paa vor knuste Skonnert, hvorpaa hele Selsta-

bet styrkede derhen og uden Videre begyndte at udplyndre den for, hvad der kunde findes af Verdi eller Brugbarhed, og overlode os til de behagelige Forestillinger, som en saadan Opsørjel maatte vække.

Medens dette stod paa, vendte jeg tilbage til Hytten og fandt, at Antonio og Frank allerede havde borttaget de Skaller, de havde samlet, ligesom ogsaa nogle Sager af Verdi, som vi havde taget fra Braget, og havde begravet dem i Sandet, en prisværdig Forsigtighedsregel, der identviol sparede os megen Uleilighed. Lidt før Solnedgang kom vore nye Venner, tilsyneladende færdige med Plyndringen, tilbage til Hytten, og befalede os uden Videre at gaa vor Vej. Skjønt den fysiske Overmagt var imod os, troede jeg dog, at lidt Bestemthed kunde opveie Mangelen, og svarede med Fasthed, at de kunde faa en Part deraf, hvis de ønskede det; men at vi vare der og ønskede at blive. Herover geraadede Patronen i en heftig Bredde og befalede sine Folk at hente Macheterne — hæslige Redskaber, halv Knive, halv Meisler. "San vilde se", sagde han i sit Kauderwælsk, "om denne hvide Kjeltring vilde negte at adlyde ham." To af Folkene løb afsted for at opfylde hans Befalinger, medens han stod og skulede i Indgangen. Da de vare komne lidt bort, oprulde jeg et Teppe, hvori jeg havde gjemt vore Pistoler, gav en til Frank, en anden til Antonio, tog selv min egen Revolver og gik ud af Hytten. Patronen trak sig tilbage i uensynlig Skræk.

"Nu, Amigo", sagde jeg, "hvis du vil slaas, kan du komme; men du skal dø først." Og jeg tog nøiag-

tigt Sigte paa hans Bryst i mindre end fem Yards Afstand. "Barmhjertige Moder!" udraabte han og saa om sig for at søge Hjælp hos sine Kamerater. Men de havde taget tilbens, uden at vente paa, hvad der vilde komme. Patronen forsøgte at følge dem; men jeg greb ham i Armen og trykkede den kolde Pistolmunding til hans Hoved. Han skaldes som et Espeløv og sank ned paa Jorden med de ydmygste Bønner om Barmhjertighed. Jeg slap ham; men han forsøgte ikke at undkomme. Omstændighederne vare gunstige for Underhandling, og i nogle faa Minuter blev det bestemt, at vi skulde vedblive at bo i Hytten, og at han skulde blive hos os, medens Mandskabet skulde opholde sig ombord, naar de ikke vare beffæstigede med at fange Skildpadder. Han lod ikke til at finde Behag i den Undtagelse, der var gjort med ham; men da jeg frygtede, at han kunde lette Anker og overlade os til vor Skjæbne, erklærede jeg, at jeg ikke vilde undvære Behageligheden af hans Selskab.

Læseren kan være forvisset om, at jeg holdt vaagent Die med Patronen, og om Natten holdt enten Antonio eller Frank Vagt, for at han ikke skulde undsly. Han gjorde et eller to Forsøg; men da han fandt os forberedte, holdt han sig rolig. Efter en Uges Forløb opdagede jeg af forskjellige Tegn, at Reglægnings-tiden næsten var forbi, og idet jeg derfor paa en ffjodesløs Maade viste min Revolver, sagde jeg til Kapteinen, at jeg troede, det vilde være behageligere for os at gaa ombord paa hans Skonnert end at forblive i Land. Jeg kunde se, at dette For-

slag ikke behagede ham, og gjentog det derfor paa en Maade, der ikke lod ham anden Udvei end at samtykke. Han blev meget overrasket, da han opdagede det Forraad af Skaller, vi havde samlet, og da jeg sagde, at han skulde faa Halvdelen deraf for at føre os til Providence, og det Gele for at bringe os til Bluefields, vendte hans bedre Natur tilbage. Han bad om Tilgivelse for sin Uhosflighed, og idet han slog sig for Brystet, erklærede han sig for "en god Mand", der vilde føre os til Verdens Ende, naar jeg blot vilde gjenne min frygtelig Pistol. Ligefra den første Dag havde denne Pistol haft et Slags rædselblandet Interesse for Patronen, der iagtlog den, som om han hvert Dieblik ventede, at den vilde gaa af af sig selv. Og selv nu, da han omtalte den, løb der en tydelig Gysen gjennem hans Legeme.

To Dage efterat jeg havde opflaaet min Bopæl ombord paa den lille Skonnert, der i Ude og opdyngtet Smuds kunde være en Tvillingbroder af "Prinds Albert", seilede vi bort fra "El Roncador". Da denne tabte sig i Horizonten, saa den meget smuk ud — som en Opal i Søen — og jeg kunde neppe tro, at den blot var et sandigt Koralkrev. Skjønt det venfskabelige Forhold var gjenoprettet med Patronen, thi Mandskabet var saa godt som passivt, var jeg bestandig paa Post mod Bedrageri. Antonio sov næsten slet ikke. Men det var saa langt fra, at Patronen havde oide Planer, at han virkelig lod til at have fundet Behag i mig, og han udbredte sig med stor Bekalenhed om Providences Herlighed, hvor han fremstillede sig

jelv som en stor Mand og lovede, at jeg skulde blive vel modtagen.

Ved Middagstid den tredie Dag efter Afreisen fra "El Noncador" viste Patronen mig to lysblaa Forhøininger i Horisonten, den ene fileformig og spids, den anden rund og bred. Det var Providencens Bjerge.

Inden Aften havde vi naaet Catarina's klippesfulde Næs, der som en Krone bar Ruinerne af nogle gamle spanske Fæstningsværker, og en halv Time efter laa vi for Anker i Dens lille sikre Havn ved Siden af en stor Skonnert fra Ny-Granada.

(Fortsattes.)

En Paaskeaften i Jerusalem.

(Af Overlærer Volrath Vogt.)

Jerusalem ligger 2500 Fod over Havet, paa 4 Bjerge, Moria, Zion, Akra og Bezeta; men det er omringet af endnu høiere Bjerge, saa at kun den, der ligesom Abraham, da han skulde ofre Isak, kommer søndenfra eller over Neby Sambil, det gamle Mizpa, fra Nordvest, kan "se Stedet langt borte". Vi, der kom fra Taffa, vare næsten lige indpaa Jerusalem, før vi saa først Oliebjerget og strax efter Zion.

Jeg var redet lidt i Forveien med Dragomanen (Tolken) og maatte standse, da han pegte paa Oliebjerget og Himmelfartskirken. Det var første Gang jeg saa et Sted med Minder fra Herrens Liv herne. Over dette Bjerg havde han ofte vandret lig En af os, der havde han grædt over Staden, som ikke kjendte sin Besøggelsetid (Luk. 19, 41—44), der havde han sølt sig ene i den Nat, da han blev forraadt (Matth. 26, 40), over dette Bjerg havde han fort de Eleve, da han opfor til den Hærlighed, som han havde, før Verden var

Afdømt til Jerusalem fra Taffa

af er ingenlunde vakker; man ser ikke stort til Staden, og Veien gaar over en Ur, hvor først i de senere Aar nogle Nydninger ere gjorte. Vi kom ind gennem Tassaporten, og gennem Gader, hvis Uenlighed ikke taaler at beskrives, rede vi til det af Byens 2 Hoteller, som ligger paa Zion tæt ved "den Hellige Gravs Kirke" og med Udsigt til Omars Moske (tyrsk Tempel) paa Moria.

Vi kom lige op i den græste Paaskefest, som holdes 8 Dage senere end vor. Paaskeaften er den græste Paaskes fornemste Dag; thi da, heder det, bringer en Engel Ild fra Himmelen ned i Kristi Grav. Dette Mirakel sker omkring Kl. 2½ om Estermiddagen. Vi gik hen til den Hellige Gravs Kirke Kl. 1. Tyrkerne have tilmuret Hovedindgangen, saa at man maa gaa gennem en Port af knapt 2 Mens Høide. I Forgaarden var Handel med Voglys, Rosenkrands, Selgenbillede o. s. v. i fuld Gang. Tyrkiske Soldater, som holdt Vagt, stode eller sad med Cigaretter eller Papircigareer i Munden. I Kirkens Indgang eller For-

stue var en Forhøining, paa hvilken tyrkiske Officerer, som her havde sin Sovevagt, sad eller laa, snakkede og lo og dampede af lange Piber. Kirken var oversyldt med Pilegrime, især fra Rusland, alle med smaa Boglys i Haanden. Man puffede, lo, hujede. I de vidtløftige Sidegange røgte Nogle Tobak, Andre spiste Brød og Log eller Appelsiner. De tyrkiske Krigsfolk, som vare opstillede her og der for at holde Styr paa Kristne i Kristi Gravs Kirke, saa med Foragt ned paa "de Vantroende" og talte høiløst sig imellem. Genimod Kl. 2½ kom den græske Erkebiskop i Jerusalem, fulgt af mange Præster. Det var en ærværdig Mand med langt Skæg og syntes for god til det Bedrageri, han snart skulde øve. Hans Følge standsede udenfor Kapellet over Kristi Grav; han gik alene derind med en Bundt smaa Boglys i Haanden, og Kappellets Dør lukkedes strax efter ham. Nogle Minuter efter stak han Bundten ud gennem Døren; den var tændt ved Ild fra Himmelen. Nu blev der et forargeligt Hus. Det gjaldt om, hvem der først kunde faa sit Boglys tændt i Biskopens Bundt. Det blev fortalt, at en Armenier havde betalt henimod 3000 Spd. for at faa saadan Plads, at han kunde blive den Første, som fik sit Lys tændt. Er dette sandt, maa Handelen halv hemmeligt være sluttet med de græske Munkke. Men Alle lode ikke sig Handel gjælde. En ung Mand trængte sig frem lig en Vanvittig; to Soldater grebe ham; men han vilde ikke give sig; flere Soldater maatte til, Bajonetten blev brugt, og han blev sprællende slæbt ud. Smidfertid skraalede Pilegri-

menne, især Kvinderne; den, som havde faaet sit Boglys tændt, hoppede og brølede, lod Luen flere Gange gaa rundt Ansigtet, toede Hænderne i den og lod Andre faa Del i samme Betsignelse. En Russer, hvis lange Haar var kommet Lysset for nær, stod snart næsten skoldet, formodentlig taknemmelig over den tilskaffede Naade; thi han blev ved at hoppe og skraale. — I den Del af Kirken, som cied af Latinerne eller de Romersk-katholske, hørte man saadanne Spydigheder: Biskopen havde Svovlstikker i Lommen, de skammelige græske Præster bedrage det arme Folk; vi Latinerne gjøre ikke Sligt.

Der vankede dygtig Bank; men saavidt vi hørte, satte Ingen Livet til; i de sidste Aar er den tyrkiske Vagt i Kirken saa mandstærk, at det sjelden kommer videre end til Slagsmaal; men tidligere gik Paaskeaften sjelden hen uden Drab inde i Kirken; det fortælles med Krav paa Erøvrerdighed, at Paaskeaften 1834 endte med, at 400 Lig laa henstrakte paa Kirkens Gulv.

Vi havde Nok og skyndte os ud. Gjennem "Via dolorosa" eller Smerstens Gade, som efter Sigende er saarig paa Minder fra Herrens Vandriyg mellem Domhuset og Golgatha, naaede vi Stefansporten og gik udover den bratte Vække, som fører ned til Kedrons Bæk, der nu som næsten altid var ganske tør. Vi gik forbi Gethsemane, hvor Herren stred haardt med Døden, og opad Oliebjerget forbi flere ældgamle Oliekræer til Himmelfartskirken. Derfra har man en Udsigt, som baade er vakker og ved sine Minder den mest gripende paa Jorden: mod Øst viner man Jordans dybe Dalsøre og et

Var Mile af det Døde Havs blaa Baaude; mod Vest har man den Hel- lige Stad, kun skilt fra Oliebjerget ved Josafats Dal med Kedrons Bæk. Nærmest ligger Moria Bjerg, hvor Kuppelen paa Omars Moske just luede i Aftensolen. Over det Hele var der udbredt en No og Fred, som gjorde godt efter de forargelige Optrin i den Hellige Gravs Kirke.

En Tyrk eiede Grunden, hvor Himmelfartskirken staar, og havde Nøglen i Forbaring. Det var en gammel blid Mand og en af de Faa, som vare fornøiede med den "Bak- schis" (Drifkepenge), som vi gave.

Kirken, som den nu viser sig, er forfalden og har kun ringe Spor af fordums Herlighed. Midt i Kirken stikker et Stykke af det nøgne Bjerg op, og i det sees Spor som af et Jodblad. Den fromme Godtroenhed holder det for Afstryffet af Herrens Fod, da han sidste Gang rørte ved Jorden. Vignende Afstryk vises og- saa andre Steder; det Bedrag, som i den katholske Kirke kaldes "det fromme", har ved saadanne Kunst- villet styrke Troen paa, at et Sted eller et Sagn var ægte.

De 11 Apostle havde været Vid- ner til Herrens Himmelfart. Stedet, hvor han var opfaren, maatte saaledes være vel kjendt af de Kristne i Jerusalem, og man skulde vente, at Mindet om Stedet for en saadan Begivenhed ikke let skulde gaa tabt. Kirkehistorikeren Eusebius (død Aar 340 efter Kristus) fortæller, at de Kristne, som fra alle Verdens Kan- ter drog til Jerusalem, forrettede sin Andagt paa Oliebjerget, paa det Sted, hvor Herren gav sine Disciple den sidste Befaling og derpaa opfor

til Himmelen. Keiserinde Helena, Konstantin den Stores Moder, som Aar 326 besøgte Jerusalem, lod en Kirke opføre paa Toppen af Oliebjerget som det Sted, hvorfra Herren var faren til Himmelen. Himmelfartskirken er flere Gange bleven øde- lagt, men altid opbygget igjen paa den gamle Tomt. Det maa saaledes indrømmes, at Sagnet taler for Stedets Vgthed. Og dog maa Ste- det utvivlsomt holdes for uegte, da Sagnet staar i Strid med Lukas's Evangelium 24, 50. 51., som lyder saa: "Men han førte dem ud hen- imod Bethania, og han opløstede sine Hænder og velsignede dem. Og det skede, da han velsignede dem, skiltes han fra dem og for op til Himme- len". Det er heraf klart, at Jesus opfor til Himmelen fra et Sted, som laa i Nærheden af Bethania; Be- thania ligger en norsk Fjerding fra Jerusalem og en halv norsk Fjerding eller derover fra Oliebjergets Top. Bethania kan hverken sees fra Oliebjergets Top eller fra Jerusalem. Men Oliebjerget strakte sig til Be- thania, som kan sees af Mark. 11, 1 (sammenlign Ap. Gj. 1, 12).

Vi vilde gjerne have seet en Sol- nedgang fra Oliebjerget, men Jeru- salems Porte lukkes ved Solnedgang, og vi maatte stynde os for ikke at stænges ude. Flere Rejsende føre Telte med sig og holde hellere til i dem end i den af Pilegrime over- fyldte By; vi havde seet flere Telte udenfor Tassaporten og saa ligeledes et Par Telte, som Rejsende havde opstillet paa Oliebjerget; naar und- tages Saadanne, er det vist saa Rei- sende, som have seet en Solnedgang fra Oliebjerget.

Stenkullene.

(Efter H. W. Grube.)

Diamanten er den kostbareste Sten; thi den er saa ren og hvid som selve Sollyset; den er haardere end det haardeste Staal, og naar man sliber den som Brillant, er den som Dugdraaben, hvori Solen speiler sig, saa at den selv glimrer som en liden Sol. Derfor sætte Konger og Keisere denne Edelsten i sin Krone som dens skjønneste Prydelse, og den er agtet saa høit blandt Menneskene, at man med Gsede giver mange hundrede Pund Guld for en Diamant, der blot veier et Lod; men den er ogsaa sjelden og kommer ikke i Svermands Cie. Derimod har den en Broder, hvis Idre rigtignok ikke tyder paa, at den er i saa nær Familie med den funkulende Edelsten, en Broder, der ligner den, som Natten ligner Dagen — thi den er sort og sværter let den Gaand, der berører den — denne Broder, der overalt er til alle Menneskers Tjeneste, der findes i alle Verdensdele og Lande og aarligt i Centnervis bliver opgraven af Jorden, er Stenkullet.

Er Diamanten egentlig ikke Andet end Kul, der kun i Naturens hemmelighedsfulde Verksted er blevet omdannet til klart Krystal, saa er paa den anden Side Stenkullet ikke mindre en Edelsten af langt større Betydning end Diamanten; thi om den ikke kan smykke Kongekroner, er den dog det arbejdende Folks Stak; paa denne beror hele Menneskesamfundets timelige Ve og Vel; den er

de Fattiges Trøst, der, naar Brændet er dem for dyrt, dog kunne skaffe sig en Kulild, der kan opvarme dem. Det mægtige Land Storbritannien er blevet stort og rigt ved Stenkullet; i dets virksomme Folks Hænder er Stenkullet i Forening med Jernet blevet et mægtigt Vaaben, med hvilket det har tilkjæmpet sig en Storhed, som det stadigt vedbliver at hæbde. Nu, da Menneskene, vi kunde fristes til at sige, i forbryderisk Overmod, have tilintgjort saa mange af sine rigeste Skove, da Jernbane- og Fabrik-anlæg opsluge mange Millioner Træer, viser Stenkullet sig som en reddende Engel, der siger til Mennesket, som begynder at klage over den tiltagende Brændemangel: "Se, for Artusinder siden lod Skaberen mig dannes i Jordens mørke Skjød, for at min Rigdom nu kan bøde paa din Armod."

For Tusinder af Aar siden grundlagde det guddommelige Forsyn de Skatte, som Menneskene nu med Begjærighed opgrave af Jorden. I Jordens Urtid, da den var stærkt ophedet baade ved sin egen indre Varme og ved Solstraalerne, fremkaldtes en Plantevæxt, der ved sin Størrelse og Pypighed langt overtraf Alt, hvad vor nuværende Plantevæxt har at fremvise. Der vogede kjæmpestore Bregnetræer med fint udtattet Løv og med tykke Stammer, paa 50—60 Fods Høide; der trivedes træagtige Ulvesødder, Kal-

musstængler og Skadgræs, som i Hvide ikke stode tilbage for vore Frugttræer; dog i Nordflodens Omvæltninger blev hin Kjempestægt af Planter viet til Undergang, og selv efterat Jordoverfladen for en Del havde antaget sit nuværende Udseende, er vistnok endnu mangen en Skovstrækning gaaet under, og mangen ny Trævæxt skudt frem over Levningerne af den foregaaende. Paa denne Maade dannedes mægtige Plantelag; Trykket fra oven og Varmen nedefra samvirkede til at forkulle disse Træmasser. Hvad der dengang skede i det Store, sker endnu i vore Tider i det Smaa med nedfunkne Træmasser eller hensmuldrende Mos: Betragt engang Sphagnum, dette fine Tørvemos, der udbreder sig paa fugtig Mosegrund; hvert Aar hendor endel deraf for at befrugte den nyopvoksende Slægt, og saaledes skyder et Moseteppes op over det andet, medens de nedre Lag sammentrykkes til en fast brun Jordmasse, der tilsidst danner det brennbare Stof, der har endel Lighed med Kul, og som vi kalde "Tørv." Jo ældre Tørven bliver, desto sortere bliver den ogsaa, og paa Grund af Trykket af de nye Lag, der danne sig over den, bliver den ligeledes tættere. Efter flere Aartusinder er Tørven gaaet over til det faste, stensagtige Brunkul, og atter efter Aartusinder er dette omdannet til det endnu fastere og sortere Stenkul. I mange Stykker Stenkul, der kun vise sig for det blotte Øie som en fast og glindsende Sten, har man ved Mikroskopets Hjælp opdaget den celleagtige Bygning af Planter; hist og her kan man i den sorte Masse endog tydeligt itjæle en Træstamme,

og især findes der hyppigt Aftryk af Bregner.

Stenkullagene udbrede sig i Norden ligesom Grenene paa et stort Træ; deres Tykkelse vejer mellem nogle Tommer og 20 Fod, i enkelte Tilfælde stiger den dog til over 40 Fod. Kuldannelser findes lige saavel i betydelig Hvide som i stor Dybde. I Amerika ved Santa Fe de Bogota findes Stenkullag, som ligge 8000 Fod over Havspeilet; i England ved Whitehaven opgraver man Kullet fra en Dybde af 300 Fod under Havspeilet, og af dette Lags Retning slutter man sig til, at det strækker sig endnu langt dybere ned. Svormegen Rigdom hviler der ikke endnu i Jordens Indre! Svormange Stove ere ikke forbrugte til et eneste saadant Stenkullag! Svorfænge har man ikke allerede bearbejdet de engelske Kulgruber, og dog synes Forraadet uundtømmeligt, hvor meget man end henter op derfra!

Glandskullet (Anthracit) er det bedste; det er meget fast, har metallisk Glands og lader sig bryde i Tærningform. Det er saa haardt, at man kan slibe og polere det ligesom selve Diamanten. Tolv Pund af det haardeste Bøgetræ give neppe saa megen Varme som, syv Pund gode Stenkul. I Tiden flyde Glandskullene sammen som et Slags Rage og efterlade kun liden Afte og Slag, hvorimod de mindre gode Skiferkul let flamme op og forbrænde og efterlade megen Afte og Slag. Stenkullenes Godhed er meget forskjellig, alt efter som de ere blandede med Svovl og andre Mineralier, eller som Kulstoffet er nogenlunde rent tilstede deri. For ganske at fjerne

det flammende Vandstof og den ilde-lugtende Svovl fra Stenkullene, forkuller man dem endnu engang, det vil sige, man forbrænder dem, idet man holder Luften borte, ligesom man bærer sig ad med Træet i Kulmilerne. Herved faar man de saakaldte Cokes, som indeholde den største Varmemængde i det mindste Rum. Hvad der ikke vil smelte ved Brænde og Brunkulsild, maa give efter for det rene Stenkuls op-hedende Kraft. Fordi Cokes optage saa liden Plads, foretrækker man dem paa Dampskibene og til Jernbanernes Lokomotiver; deur er det, som give Skibe og Vogne Vinger, idet de forvandle Vandet til Damp; ligeledes hjælpe de ogsaa selv til at drage Stenkullene op af Jordens Dyb.

Dog ikke nok med, at Menneskene stege og koge Stenkullet; de forslaa ogsaa at benytte den sodede, smudsige Røg, der indeholder en stor Del Olie og brændbart Gas. Denne raa, forvildede Knægt opfanger man og tvinger til at aflevere, hvad han ellers vilde sprede ud i Luften for alle Vinde; af Jernrørene, hvori man holdt ham fangen, flyder da den tykke, tunge Tjære, og ligeledes strømmer den luftige Gas ud, som med sin rene klare Flamme oplyser vore mørke Aftener og Nætter. I Paladsernes Sale og paa Trapperne, paa Gaderne og i Arbeidernes Værksteder skinnede Gasflammerne og gjorde Nat til Dag. Saaledes have de sorte Diamanter endnu mere Lighed med Solen end de hvide; thi de give baade Lys og Varme.

Ligesom Menneskene ofte mistjende sine bedste Venner og ringeagte dem paa Grund af deres uanseelige Ydre,

saaledes er det ogsaa gaaet med Stenkullene. Endnu frygte jo Mange af os for at varme vore Ovne med det smudsige Stenkul, og Engländerne have i Begyndelsen behandlet sin bedste Ven meget haanligt; ja de have endog ganske villet tilslutte Døre og Porte for den urenlige Gæst. Da man i Begyndelsen af det fjortende Aarhundrede kom paa den Tanke at sende de første Stenkulblokke fra Newcastle til London, gjorde man blot et Forsøg dermed i nogle Smedier og Bryggerier, hvor det billige Brændemateriale var meget velkomment. En tyk, sort Røg begyndte at slige op fra et ringe Antal Skorstene; men strax vakte det stor Misfornoielse i hele London; man knurrede og klagede høit over det affhælige Raasvind. I Aaret 1316 rettede Parlamentet et formeligt Bønnskrift til Kong Edvard den 2den, hvori det hed: at hvis han satte Pris paa en yndig Gaves Frihed, paa den Behagelighed at se et rent Ansigt eller hvidt Linned, hvis han ikke vilde, at hans tro Under-saatter skulde kvæles — bønnsaldt man ham om ganske at forbyde Brugen af det nye forpøstende Brændemateriale, kaldet "Stenkul." Kongen, der indfaa det Sande og Retfærdige i denne Forestilling, udstedte snart en Forordning, hvorved det paalagdes alle hans tro Under-saatter for Fremtiden at afholde sig fra Brugen af hint ubehagelige og usunde Stof. Dog Smede, Bryggere og andre Industridrivende havde allerede med stor Glæde lært Fordelen ved det nye Brændemateriale at kende og benyttede Stenkullene i al Gemmelighed, til Trods for den kongelige Forordning. Men de havd

glemt at tænke paa Forrederen, den forte Nøg, og Parlamentet kom snart til Kundskab om visse Borgeres Ulydighed. Der udgik fra Parla-mentensmedlemmerne nye Bønskrifter til Kongen, og hans høist fortørnede Majestæt udsendte en ny endnu stren-gere Forordning, der paabød, at alle Smede, Bryggere og andre Skjel-mer, der fordriftede sig til at brænde Stenkul, skulde paalægges høie Penge- bøder, og desuden skulde deres Etsjer og Dvne ganske ødelægges.

Denne Befaling blev virkelig ud- ført; dog hvormange Dvne og Etsjer man end ødelagde, blev der bestan- dig opført nye, og bestandig for- øgedes Antallet af de Skorstene, ud af hvilke Ruldampen hvirvlede. En- delig kom man til den Overbevi- ning, at Ingen blev kvalt eller for- giftet af Stenkullene; men alligevel modarbejdede man dets Brug af alle Kræfter. Førend en Ladning Kul maatte udsløses i London, maatte Lord Mayorens Tilladelse indhentes; dog var det ikke vanske- ligt at erholde denne Tilladelse, da den indbragte mangt et Guldstykke. Ogsaa de velvise Aldermen, som det var paalagt at maale og veie Sten- kullene, stode sig ikke ilde ved denne Forretning, da de havde Ret til forud at afdrage 8 Pence for hver Tønde. Denne Forret blev stad- fæstet ved en Regjeringskrivelse af 1613, og City'en erholdt herved, til stort Behag for den velvise Magi- strat, en aarlig Indtægt af 50,000 Pund Sterling! Først i Mæret 1830 bleve de mest trykkende Afgifter, der vare lagte paa Stenkullet, hævede, og dette vigtige Brændemateriale kunde da ret udbrede sine rige Vel- signelser.

Man forbauses, naar man hører, hvilken Mængde Stenkul England aarligt afgiver; i Mæret 1845 beløb Udbyttet, 34,500,000 Tønder, sig til mere end det Dobbelte, af hvad Belgien, de Forenede Stater i Nord- amerika, Frankrig, Preussien og Østerrig afgave. Af alle Europas Lande er England det, som er rigest paa Stenkul. Fra det nordlige Skotland til Wales og Sommerset- shire strækker sig et Net, fra hvis Knudepunkter Dvbet's Skatte med Lethed kunne føres til alle Landets forskjellige Dele ved Hjælp af Jern- banerne, Kulbjergverkerne ere over- alt i Nærheden af Havet, og derfor kan Storbritannien let forsende de største Mængder og afsætte dem i Ud- og Indlandet til den billigste Pris.

Intet Folk har saaledes som det en- gelske kjæmpet med Dvbet's brændende Vand og giftige Dunster, og intet har saa kraftigt som dette ved Ma- skiner betvunget disse Jorddaander. Man maa forbauses over den Ori- stighed, hvormed Englænderen an- lægger sine Verker og over den Mast- hed, hvormed han udfører dem. Stenkulbjergverket ved Newcastle i Northumberland er et af Menneste- slægtens største Underverker. Det gaar meget dybt ned og strækker sig næsten en halv Mil hen under Ha- vet, saa at Krigsskibe kunne seile over Arbejdernes Hoveder. Seni- mod 30,000 Mennesker og 2,500 store og smaa Skibe gjøre Tjeneste ved dette Bjergerk. Til London alene—som ligger 276 engelske Mile fra Newcastle — forsendes aarligt over tre Millioner Tønder, og paa denne Fart uddannes en Mængde dygtige Søfolk, der blive Staten til Gavn. I dette Bjergerk lede hele

Familier, af hvilke Mange aldrig komme op i det klare Sollys.

Der gives endnu mange andre store og mærkværdige Kulgruber i England. I Lankashire har Hertugen af Bridgewater, for at lette Stenkul-Transporten, ladet bygge en Kanal, der fører Navn efter ham, og der er et af de skønneste Beviser for Menneskenes store Evner og Udvikling. Den begynder under Jorden i det Underste af Kulbjergverket Worsley-Mill, og man maa seile to Timer paa den, førend man kommer ud i Dagslyset; man har endog paa Vær ført den hen over den seilbare Irwellflod. Bjergverket selv strækker sig hen under Landsbyen Wigan, hvor man i Husenes Kjældere kan høre de arbejdende Bjergfolk.

Intet Land i Verden synes dog at være rigere paa Stenkul end Nord-Amerika. Ifølge en ny Beregning indtage Kulleierne her omtrent 10,000 geografiske Kvadratomile og skulle indeholde mere end 12 Gange saameget Kul som hele Europa tilfsammentaget. Man regner 4 store Kulfelter, nemlig det Alleghaniske eller Appalachiske, der strækker sig fra Alabama gjennem det østlige Tennessee, Kentucky, West Virginia, Maryland, Ohio og Pennsylvania; det andet store Kulfelt strækker sig gjennem største Deelen af Indiana og Illinois, det tredie gjennem en stor Del af Missouri, det fjerde gjennem en stor

Del af Michigan. Og saa i den vestlige Del af de Forenede Stater findes Stenkul, om end i ringere Mængde, navnlig i Kalifornien. Denne store Kulrigdom er af overordentlig Betydning for de Forenede Staters materielle Udvikling i Fremtiden.

For at befri Gruberne fra skadelige Dunster og bestandig at skaffe frisk Luft tilveie har man anvendt kunstig Ventilation eller Lufttræk, og for at de brændbare Luftarter ikke skulde blive antændte ved Bjergfolkernes Grubelamper, har man omgivet Lyfene med et Staaakraadnet; men uagtet al anvendt Forsigtighed udbryder der dog undertiden Ild i Gruberne, og da er det vanskeligt at slukke den. Gribes Floen om sig, maa man forlade Gruben; mange brænde ofte i hele Aar og aabne da lig Vulkaner hist og her sine frygtelige Svælg. Naar Luftarterne komme i Brand, er Ødelæggelsen rædsom, og de nærmeste Arbejdere kunne ikke undgaa Døden. Hvor mange hundrede Mennesker ere ikke desuden blevne begravede og gjorde til Krøblinger af de nedstyrtende Masser, der pludselig ødelægge de indre Grubebygninger med samme Letthed, som man knuser et Eggeskål i Haanden! Alligevel vedblive de stakkels Bjergfolk trostigt at arbejde, og deres Birken er til hele Menneskeslægstens Gavn og Fremgang i materiel Henseende.

Reiser og Gjæstfrihed blandt de gamle Nordmænd.

(Af Professor Keyser.)

Oldtidens Nordmænd, baade i Norge selv og paa Island, ferdedes meget paa Reiser, snart til Søs, snart til Lands, dels i Forretninger f. Ex. i Handelsanliggender, dels for at besøge langt fraværende Venner og Frønder. I et Land af Norges Beslaffenhed var det naturligt, at Soveien benyttedes, hvor som helst man paa nogen Maade kunde komme til dermed. Søfarten var tidlig, ja allerede i de ældste Tider, til hvilke Landets Historie og Sagn naa, fortrinlig uddannet, og paa Skibet kunde man lettere føre alle Nødvendigheder med sig end til Lands. Nordmændenes Skibe, endog de mindre, vare desuden gjerne forsynede med et Slags Telte, som man udsprende om Natten, naar man laa i Havn, og under hvilke man havde tilstrækkeligt Ly. Man havde altsaa paa Skibet selv fornødent Herberge, naar man kun fandt en Havn.

Landreiser, og det undertiden temmelig vidtløftige, kunde imidlertid heller ikke undgaaes. Formedest Veienes slette Beskaffenhed foretoges de almindelig til Hest, især om Sommeren. Alt, hvad som hører til Ridetøi, Bidjel, Sadel, Stigboiler, Sporer, Hestesko osv.—alt dette finder man allerede i de ældste Tider i Brug blandt Nordmændene. Fornemme Folk satte en Værdi i at have alt Ridetøi pragtfuldt: male-

de Sadel, indlagte med Metal og besatte med Stene, kostbare Bidjler og Sadelbækkener omtales ofte. Kvinderne rede ligesaa vel som Mændene, og man finder, at deres Sadeler have haft den endnu paa Landet almindelige Stolsform. Ogsaa Varer og Fødemidler førtes almindelig paa Hesteryg i Kløv. Vogn og Kjærre omtales vel, men have vistnok været sjelden brugte. Til at befordre gamle eller sygelige Folk anvendte man undertiden et Slags Baare, der hang mellem tvende Heste.

Om Vinteren i godt Sneeføre vare Befordringsmidlerne flere. Man ferdedes da meget paa Ski og trak en Slæde eller Kjelke med sig, paa hvilken man kunde have Varer eller Levnetsmidler. Man brugte da og Slæder med forspændte Heste eller Dyr. Undertiden spændte man Telt over Slæden, naar Fruentimmer eller sygelige Folk skulde rejse i ondt Veir. Kjøretøi synes imidlertid ogsaa om Vinteren sjældnere at have været brugt af Mandfolk, som heller benyttede Skierne eller rede.

For de Reisesendes Bekvemmelighed var der i hine Tider kun lidet sørget fra det Offentliges Side. Vel fandtes der hist og her, hvor Veien laa over øde Fjeldstrækninger eller andre paa lange Strøg ubeboede Steder, "Sælehus", det er Bygninger, hvor de Reisende kunde finde

Susly og Brænde, men hvor forøvrigt ofte Ingen havde fast Bolig. Ofteft maatte imidlertid Reifende ty til den private Gjæstfrihed, og denne afhjalp vistnok ogsaa for en stor Del Mangelen af offentlige Foranstaltninger. Gjæstfrihed var et glimrende Træk i de gamle Nordmænds Karakter. Ingen, der søgte og behøvede Susly, han maatte være fornem eller ringe, kunde bortviises, uden at man derved paadrog sig et stammeligt Nygte for Kærlighed. Derimod var det en stor Ubefaling for en Husbonde, naar det hed om hans Hus, "at Alle der fandt Gjæstning", eller "at Gjæst og Tigger der fik Underholdning". Naar en Reifende kom til Hus, var det Skik ikke at gaa lige ind, om end Døren stode aabne; man skulde banke paa, hvis man ikke traf Nogen af Husets Folk inde, og først paa Indbydelse, som sjelden udeblev, maatte man træde nærmere. Var det kjendte Folk, der kom, traadte gjerne Husbonden selv ud for at modtage dem. Man hilfede hinanden med at blotte Hovedet og med de Ord: "vær frisk og lykkelig". Undertiden hilfede man hinanden ogsaa med et Kys. Kvinder og udelevede svagelige Oldinge bleve løstede af Hesten. Naar den Reifende var kommet ind, blev der allerførst sørget for at faa Ildene optændte eller opfriskede, Gjæstens vaade Klæder aftrukne og tørre givne ham i Stedet. Herved vare Husets Kvinder virksomme. Naar han var bleven tør og opvarmet, blev ham anviist Sæde, var det en fornem og agtet Mand, da i Højsædet ligeoverfor Husfaderen, eller ogsaa ved dennes Side. Mad og Drikke bleve nu ikke sparede. Allerede det gamle

Digt Haavamaal anbefaler saadan Hjælpsomhed mod den Reifende; det hedder nemlig der:

Ild behøver
den, som ind er kommen
og er kold om sine Knæ;
Mad og Klæder
har den Mand behov,
som over Fjeld har faret.

For et udmærket Tegns paa Velvillie holdtes det, naar Husfaderen og Husmoderen overlode en ankomne Reifende sin egen Seng. Var den Ankomne Husets Folk ubekjendt, holdtes det uoverensstemmende med Gjæstfriheden at udfritte ham om hans Navn og Erinde. Selv Bekjendte spurgte man ikke om dette Sidste, og det var sædvanligt, om den Ankomne havde et Erinde til Husets Folk, da først at fremkomme dermed ved Afreisen. Ingen ubehagelig Tidende vilde man skulde forstyre Husets Glæde, medens den Fremmede var der, eller gjøre dennes maaste nødtvungne Ophold for ham selv ubehageligere. En Grændse var der imidlertid i den almindelige Vedtægt sat for Misbrug af Gjæstfriheden, idet man ansaa det for uanstændigt for den Reifende at sidde mere end tre Nætter over paa et og samme Sted, naar han ei dertil havde modtaget særskilt Indbydelse. At gaa den Reifende tilhaande med Hestefiske og Andet deslige hørte med til Gjæstfrihedens Fordringer. Desuden var det almindelig Skik, at Husbonden, hvis den Ankomne var ham bekjendt, fulgte denne paa Wei ved Afreisen, og da var det ofte at Gjæsten først fremkom med sit Erinde. Fattigfolk nødte ogsaa godt af denne Gjæstfrihed. De omstreifende Tiggere,

"Stavkarle", fandt Modtagelse og Hjælp i Høvdingens som i Bondens Hus. I den egentlige Stue, "Skaalen", selv hos Kongerne, fik de i de ældste Tider Indgang under Måaltidet og havde Plads i Galmen nærmest Døren, hvor de fortærede, hvad der rakktes dem fra Bordene. Paa større Gaarde var ogsaa Plads for dem i den saakaldte Gjestestaale eller Gjestehus; ellers fik de Natte-ly i Laden. Sagaerne mangle ikke Træk af en aldeles overdreven, man kan næsten sige naragtig Gjæstfrihed. Saaledes fortælles f. Ex. om den

norste Kvinde Geirrid, der fra Haa-logaland drog over til Island og nedfattede sig der, at hun byggede sin Skaale tvært over den alfare Bei; hun sad selv i Døren paa en Stol og indbød alle Reisende, hvis Bei faldt der forbi, inde i Skaalen stod altid et Bord besat med Mad. Om en anden til Island udvandret Nordmand Thorbrand heder det, at han lod bygge et Aldhus saa stort, at Alle, som reiste gjennem Dalen, i hvilken han boede, kunde fare med sine kløvbeslagte Feste derigjennem, og Mad stod da rede for Alle og Enhver.

Den ubekjendte Styrmand.

Medens jeg endnu var en Dreng, for jeg en skyld Dag fra New York til Brooklyn i en Færgebaad. Min Fader og nogle Andre vilde sætte over til Long-Island for der at hivaane en Forsamling. Derfor maatte vi tidlig aften. Da vi kom til Enden af Fultongaden, fandt vi imidlertid, at Dampbaaden netop var afreist, og saasom vi ikke vilde oppebie dens Tilbagekomst, fik vi nogle Færgesfolk til at sætte os over den mægtige Flod. De nølede vistnok en Tid, men de lovede Overfartspenge loffede dem endelig til at sætte fra Land. Grunden til deres Nølen var, at den tykke Taage gjorde det uvidt, om man kunde komme frem til Bestemmelsesstedet eller maasse skulde tunke om flere Timer uden at naa det. Man kunde nemlig neppe se fra den ene Ende af Færgen til den anden.

Endelig skulde vi da aften, og en Fremmed gik agterud for at tage Roret. Alles Dine vare rettede paa den Mand, der paatog sig denne ansvarfulde Stilling, for hvilken enhver Anden gyste tilbage. Da han imidlertid havde stillet sig did hen, og saaledes hele Farten var afhængig af hans Duellighed og Indsigt, sølte Enhver sig forpligtet til at kritisere ham. Ingen tvivlede paa, at de bitreste Bebrejdelser vilde regne ned over ham, hvis han ikke bragte os i god Behold til den rette Landingsplads. Man mærkede ogsaa snart, at Enkelte af Selskabet begyndte at give sine Følelser frit Løb. De ymte om, at han aldrig vilde bringe Færgen til Landingspladsen, saasom man i denne tykke Taage ikke engang kunde se saa godt som i den mørkeste Nat. Selv Færgesfolkene kunde ikke skjule

sin Tvivl, men tilkastede hverandre Blitte, som ingenlunde indgik Passagerernes Opmærksomhed. En af disse spurgte endelig den Fremmede, om han ikke styrede for langt opad Floden, hvorpaa han blot svarede: "Svis en af de tilstedeværende Her- rer vil tage Roret, overlader jeg ham det gjerne;" hvorved han klart gav at forstaa, at han vilde gaa efter sit eget Skjøn, saalænge han havde Posten inde.

Dette Svar stillede vistnok deres Anirren for en Tid, saafom In- gen fandt sig besejret til at fra- tage ham den ansvarssfulde Post; men Utaalmodigheden steg, jo læn- gere vi kom, og da vi ikke opdage- de en eneste Gjenstand, hvorefter vi kunde rette vor Vej, begyndte Util- fredsheden atter at tyte sig tydelig nok.

"Hvorfor giver han ikke Roret fra sig?" sagde En, der urolig kastede sig hid og did paa sit Sæde.

"Vi komme sandsynligvis til at launde i Nærheden af Skibsværftet", sagde en Anden.

"Det var bedre, han overlod Ro- ret til Færgesolkene", sukkede en Dame.

"Hvorfor tager ikke heller han Roret", raabte en gammel Neger- kone.

Da den Fremmede slet ikke syn- tes at agte paa alle disse Bemærk- ninger, holdt man hans Tausked for Halsstarrighed, og der faldt der- for mange Uttringer, som langt over- stredede Høflighedens Grændser. Sty- rmanden havde dog hørt dem, thi han gjentog oftere sit Tilbud om at overlade Roret til hvemsomhelst, der maatte ønske det. Men netop i dette Dieblik viste der sig en dunkel Gjenstand paa Vandet, og da man

kom den lidt nærmere, bemærkede man gennem Laagen et af de Ski- be, der i stort Antal ligge for An- ker paa begge Sider af Floden. Dette overbeviste nu Enhver om, at Styrmændene havde ført Færgen saa sikkert, som nogen Anden i det kla- reste Veir kunde have gjort, og som en Følge heraf viste der sig almin- delig Tilfredshed paa Alles An- sigter.

Men Skibet forsvandt snart, og vi saa atter kun Laage og Vand paa alle Kanter. Nu blev man igjen lige utaalmodig som før, og Styrmændene maatte døie mangt et nærgaaende Ord, hvorpaa han imid- lertid svarede i den samme rolige Tone.

Efterat han i længere Tid var bleven overøst med Skjældsord, op- dage endelig Passagererne Land gjennem den nu noget tyndere Mor- gentaaage; men da dette viste sig ualmindelig stort og vidt, kom En- kelte paa den Mening, at de maatte være i Nærheden af Skibsværftet, flere Mile fra Landingspladsen. En- hver Tvivl blev imidlertid hævet, da Færgens Forende stødte an mod Bryggen, og Alle mærkede, at den Fremmede havde ført dem den for- tæste Vej til deres Bestemmelsessted.

Mange Nar ere nu henrindne siden hin Begivenhed, men ved man- ge Veiligheder er den atter kaldt til- bage i min Erindring. Naar den høieste Styrmænds Værk ikke synes rigtig at behage mig; naar jeg hø- rer, hvorledes man bedømmer Guds Tilstiftelser, der for vore Dine ofte ere indhyllede i det tykkeste Mørke; naar Laagen synes for mig ugjen- nemtrængelig, og Bølger og Strøm- me forlede mig til Utaalmodighed

og Knur; da tænker jeg paa hin ubekjendte Styrmand og siger: "Gud være lovet, vi have En ved Verdensvoret, som gjennemskuer den

tætteste Laage og fører sit Folk sikkert og paa den bedste Wei til den evige Hviles Gavn". O at vi Alle kunde have ret Tiltro til ham".

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Et indianisk Sagn. En Høvding blandt Chippewa-Stammen beretter, at, da han havde naaet den behørig Alder til at kunne træde i Spidsen for sin Stamme, tog hans Folks "Medicinmand" eller Profet ham alene med sig ind i Skovene for at indvie ham i de hellige Hemmeligheder. Da han var kommen til et bestemt Sted, bad Profeten ham at tage sine Mokkafiner (Sko) af, da de stode paa hellig Grund. Derefter gik han hen til en stor Træstub og trak frem af den en Rulle Bark, hvorpaa der var optegnet visse Skrifte tegn, som han forelæste for den unge Høvding. Deri var givet en Beretning om, hvorledes Døden kom ind i Verden, og den lød i det Væsentlige som følger:

For Tusinder af "Maaner" (Maaneder) siden, før endnu Døden var kjendt, var denne Verden ved en Vinranke fæstet til en glimrende Stjerne. Denne Vinranke vogede midt i Indianernes Hjem. Der, hvor den berørte Stjernen, befandt sig et lidet Taarn med en Port. Den store Land havde ordnet det saa, at denne Port aldrig maatte berøres, og at, hvis Noget var saa forvoven at banke paa den, vilde Døden komme ind i Verden. En liden gammel Kone syntes bestemt paa at forsøge det, og flere Gange

saa man hende klatre opad Vinranken, men hun blev rystet ned af andre Indianere. Tidlig en Morgen saa de hende dog med Skrek at være kommen saa langt op, at hun ikke mere kunde rystes ned. Endelig havde hun naaet den skjæbnesvangre Port og bankede paa. Og se, vieblikkelig stak en Engel sin Haand ud med et draget Sværd. Vinranken blev afhuggen, og Konen faldt til Jorden; de forbitrede Indianere grebe hende og trampede hende ihjel i sit Naseri, og saaledes kom Døden ind i Verden og vedblev at rase.

Dette er vistnok et uheldigt Brængebillede af den aabenbarede Sandhed. Og dog—Vinranken, som vogede midt i Indianernes Hjem, den store Lands Forbud, en Kvindes Ulydighed, Engelen med det dragne Sværd og Kvindens dybe Fald—alt dette minder dog om den guddommelige Aabenbaring og vidner om, at dette Lands Urindvaanere engang maa have seet det guddommelige Lys.

Katakomberne i Paris.—"Paris er taget!" har det i disse Dage lydt rundt omkring os og over hele den civiliserede Verden. Vi befatte os ikke med Politik, men vi ville gjerne vise vore Læsere omkring i Verden, og det baade over og un!

der Torden. Nylig førte vi dem i en Luftballon op fra Paris, idag skulle vi se, hvorledes det ser ud i det underjordiske Paris, som man ogsaa kunde kalde det døde. Katakomberne under Paris ere nemlig ligesom Roms Katakomber Gravhvelvinger. Tidligere bleve de kun besøgte en Gang hvert Salvaar af Stadsingeniørerne, ledsagede af et lidet Antal af indbudne Gæster. Intet kan være mere malerisk end disse Besøgendes Udseende; de ere alle forsynede med en stor Fakkellampe og stige En efter En ned ad den Trappe, som fører til de Dødes Verden. En Vægter ved den øverste Ende af denne tæller dem, der stige ned. Efterat de ere stegne omtrent 70 Fod nedad, naa de til et Galleri, som hist og her er dækket med Zinkplader for at hindre, at Vandet siver igjennem. Dette Galleri er meget langt og saa smalt, at man kun kan gaa En for En gjennem det. Det fører efter mange Vendinger til Sletten ved Montsouris. Efter 20 Minuters Vandring naar man endelig Indgangen til den store Gravhvelving. Vægteren tæller her anden Gang de Besøgende. Man træder ind og vandrer nu nedbrudt mellem to 6 Fod høje Rader af Menneſteben. Antallet af de Skeletter, som her findes, anslaaes til 3 Millioner. En af disse Skeletgange er 21,000 Fod lang. Man føler en vis Tilfredsstillelse, naar man igjen stiger op af Dybet og atter ser Dagslyset, som man i en hel Time har undveret. Vægteren tæller endnu en Gang Gæsterne, for at ikke Noget skal blive tilbage i de skrækelige underjordiske Hvelvinger, hvilket un-

dertiden har hændt, og de 3 Millioners Grav lukker sig atter.

En indisk Rigbegjængelse i Italien. Den, som var kommen til Florenz Natten til den 30te November sidste Aar, maatte have troet sig henstillet til den hellige Flod Ganges, hvis han spadserede ned til Arnos Bredder. Et hvidt Baal, hvorpaa der hvilede et rigt udsmykket Lig, luede i Beiret, og omkring dette stode 18 Indier, hvis Bronzefarve ved Sdens Skin syntes endnu mørkere, end den pirkelig var. Den 21-aarige Fyrste eller Rajah Maharajah af Kolapore havde gjort en Rejse gjennem de europæiske Hovedstæder, men blev i Florenz angreben af en Underlivsbetændelse, som selv de dygtigste Læger ikke kunde faa Bugt med. Ved det engelske Gesandtskabs Indflydelse fik Fyrstens Følge Tilladelse til at følge den indiske Religions Skik, nemlig at brænde Liget. Denne Ceremoni kan kun finde Sted ved en Flod, og derfor bragte de Fremmede Kl. 1 om Natten Liget ned til Arnosfloden. Her havde man jævnet en Plads og bygget et Baal, som overhældtes med brændbare Stofſe og veldugtende Essenser. Liget, der var iført rød Dragt og kostbare Smykker, blev lagt derpaa, og nu antændte man Baalet. Da dette var skeet, kastede en af den Afdødes Venner en med Vand fyldt Staal over sit Hoved og op paa Baalet, og dernæst satte alle de 18 Indier, hvorblandt en Brahmin og Livlegen, sig ned paa Gug og overlode sig paa tyrkisk Vis til sin Smerte. Baalet brændte indtil Kl. 10 om Morgenen, da var der kun lidt Aske og nogle Kul tilbage. Indierne gik nu ned til

Floden, besprængte sig med Vand og samlede Levninger af sin Fyrstes Ben, Stykke for Stykke, i en Urne, som forsegledes og tildekkedes med et rødt Tæppe. Asken blev kastet i Floden, hvor denne strømmede stridest. Denne sølsomme Begravelse overvares af en stor Menestemasse.

Elsker du mig? Dr. F. W. Krummachers Fader, der ogsaa var Præst i Tydskland, sit engang Besøg af en næsten til Fortvivlelse berømt Synder, som ikke alene troede sig staaende udenfor Raadestanden, men ogsaa evig fortabt. Hans Sorg bestod deri, at, naar han tænkte sig Jesus spørge: "Elsker du mig?" kunde han ikke med Sandhed svare Andet end: "Nei, Herre, du kender min Kulde, mine Synder og Overtrædelser, min Lunkenhed i Bønnen, du ved, at jeg ikke elsker dig".—Dg nu svigtede Grunden under hans Fødder, han var afmægtig af Angst. Saa kom han til Krummacher og udgjød sit ængstede Hjerte for ham. "Vend du kun Spørgsmaalet om", sagde denne. "Naar Frelseren spørger dig: Elsker du mig? saa spørg sieblstkelig igjen: Elsker du mig?—Eh se, aldrig kan din Kjærlighed være den Grund, hvorpaa du kan bygge dit Haab og din Fred. "Derudi bestaar Kjærligheden", siger Johannes, "ikke at vi have elsket Gud,

men at han haver elsket os og haver udsendt sin Søn til en Forsøning for vore Synder". Denne Trøst af Guds Ord blev en himmelsk Balsam for det sønderknupte Hjerte. Kristi Kjærlighed, som overgaar al Kundskab, aabenbares for hans Hjerte; Kristi Fortjeneste, Lidelse og Død opfyldte ham med Trøst og Mod, og nu kunde han med barnlig Glæde kaste sig i Jesu Arme og sige: "Herre, du ved alle Ting, du ved, at jeg elsker dig".

San Francisco er nu den største By paa Amerikas Vestkyst. I Aaret 1866 havde den 56,802 Indbyggere, men efter den sidste Folketælling i 1870 har den 150,361 Sjæle. Chineseernes Antal i San Francisco er 12,017. Der er 5,667 voksne Personer, som hverken kunne læse eller skrive, deraf 4,297 Kvinder og 4,885 Mændene.

Chicago havde i Aaret 1860 109,260 Sjæle, i 1870 348,709.

Milwaukee havde i 1860 45,246 Sjæle, i 1870 71,463.

Kaliforniens Gulmgruber have i de sidste Aar givet et gennemsnitligt Udbytte af 23 Millioner Dollars, Kviksolvgruberne af 1½ Million, Kulgruberne af 1 Million.

I Staten Tolima, en af "de Forenede Stater af Colombia" i Syd-Amerika, har man paa flere Steder opdaget meget rige Guldo og Sølvmener.

In d h o l d: Kongsekviiten. (Af Sorgen Moe.)—Inger. (Slutning.)—Reiseventyr fra Moskitoøsten. II.—En Paasteften i Jerusalem. (Af Overlærer Volrath Vogt.)—Stenkullene. (Efter A. W. Grube.)—Reiser og Gæstfrihed blandt de gamle Nordmænd. (Af Prof. Keyser.)—Den ubesjendte Styrmænd.—Blandinger—Nyt og Sammelt.